Checklista för hur man kan upptäcka och motarbeta fake news

Att handla antirasistiskt i relation till fake news är en viktig del i att motverka rasistiska narrativ som ofta sprids via felaktig information eller propaganda. Det kräver en kombination av kritiskt tänkande, medvetenhet om sociala frågor, och praktiska verktyg för att identifiera och bekämpa falsk information. Här är några praktiska verktyg och strategier som kan hjälpa:

Källkritik och faktakontroll

Verifiera informationen: Dubbelkolla om källan är pålitlig. Sök efter artiklar från etablerade medier eller faktagranskningstjänster (t.ex. Snopes eller Faktiskt.se).

Granska avsändaren: Vem ligger bakom nyheten? Varför formulerar sig journalisten på ett visst sätt eller använder vissa ord? Finns det en politisk eller ekonomisk agenda?

Jämför flera källor: Om du ser en nyhet som verkar misstänkt, se om andra källor också rapporterar om det. Om det bara är en källa som sprider nyheten kan det vara en varningssignal.

Analysera syftet: Varför har informationen publicerats? Försöker informationen väcka starka känslor, som ilska eller rädsla, för att övertyga dig? Vill journalisten få läsaren att göra associationer? Saknar texten en bakgrund eller kontext som skulle ge läsaren en bättre förståelse och kan det vara en medveten strategi av journalisten?

Ta din tid: Fake news sprids snabbt, men ta dig tid att noggrant analysera informationen innan du agerar.

Använd webbläsartillägg för faktakontroll

Det finns olika tillägg, som exempelvis som ger omdömen om pålitlighet hos nyhetssajter, för att undersöka om informationen du ser är korrekt.
Newsguard (https://www.newsguardtech.com/)
Snopes (https://www.snopes.com/),
FactCheck.org (https://www.factcheck.org/), och svenska Källkritikbyrån (https://www.kallkritikbyran.se/)